

Örebro stadsarkiv

Arkivförteckning

Första Novemberstiftelsen.

Första Novemberstiftelsen (FO:082)

Handlingar omfattar tiden 1796 -1975

Första Novemberkassan, senare Första Novemberstiftelsen grundades den 1 november 1796 vid en sammankomst för att högtidlighålla Gustaf IV Adolfs trontillträde på myndighetsdagen. Festtalet hölls av stadens kyrkoherde, doktor E. Waller, som uppmanade de närvarande att bilda ett sällskap "öppet för alla stånd och stater" med uppgift att skapa en fond för fattiga barns uppfostran och med förhoppningen att stora gåvor skulle lämnas vid de årligen återkommande festligheterna.

Ändamålet var givet och var och en som bidrog till kassans välgörenhet blev röstgäande ledamot.

Det gjordes försök att samarbeta med Arbetshusförvaltningen, som hade nästan samma mål, att uppfostra fattiga barn till nyttiga samhällsmedlemmar. Det mynnade ut i att Novemberkassan skulle bevara sin uppgift som särskild stiftelse och 1811 skrevs ett reglemente. Det var även för första gången damer var närvarande vid årssammankomsten. Direktionen skulle bestå av en ordförande och 6 ledamöter, varav två ledamöter skulle vara "fruntimmer". Efter 1811 har, oavsett antalet ledamöter i styrelsen, det funnits kvinnor representerade, med särskild uppgift att sörja för flickornas fysiska och moraliska uppfostran.

För att komma under Novemberkassans beskydd krävdes en ansökan. I början togs så kallade hittebarn omhand, som tiggde sig fram utefter landsvägarna och utan avseende på någon viss ort. Ganska snart begränsades urvalet av barn till Örebro stad och dess närhet. Fram till 1816 antogs endast barn ur de fattigaste samhällslagren. Efter en donation av kronprins Karl Johan utvecklades verksamheten och beslut togs att "pensionärerna" skulle vara fattiga "ståndpersoners barn". Arbetshusinrättningen sågs inte lämplig, då dessa barn var känsligare och blygare än sina fattigare kamrater. Protokollen visar dock att barnen valdes från både högre och lägre samhällsklass.

År 1810 lades en "rulla" upp över stiftelsens barn. 177 barn vårdades av sällskapet under 8-10 år. Underhållet var per barn och 1860, 30-50 riksdaler. Barnen vårdades av sina föräldrar eller fosterföräldrar och varje barn stod under tillsyn av en styrelseledamot. Karaktären av beskydd förändrades över tid och slutligen utsåg Örebro kommuns Skolstyrelse stipendiater vid kommunens olika skolor.

Förtecknat 2021-09-01

av

Britt-Marie Olsson

Arkivarie

Första Novemberstiftelsen (FO:082)

A	Protokoll	
A1	Protokoll	1893--1975
B	Utgående handlingar	
B1	Årsredogörelser	1932--1970
E	Inkomna handlingar	
E1	Korrespondens	1802--1947
F	Ämnesordnade handlingar	
F1	Ämnesordnade handlingar	1796--1935
G	Räkenskaper	
G1	Huvudböcker	1912--1966
G2	Kassaböcker	1912--1935
G3	Verifikationer	1931--1951
G4	Övriga räkenskaper	1806--1944

Serierubrik		Seriesignum
Protokoll		A1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1893-1975	- 1893-11-04 - 1929-10-30, inbunden. - 1929-11-09 - 1951-05-08, inbunden. - 1951-11-08 - 1975-12-08, inbunden. Häri även B1 Årsredogörelser.

Serierubrik		Seriesignum
Årsredogörelser		B1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1932-1970	Ingår i A1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Korrespondens		E1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1802-1947	- Korrespondens 1802, 1904, 1930 - 1947. - Inkomna ansökningar 1898, 1900 - 1902. Häri även F1 Ämnesordnade handlingar.

Serierubrik		Seriesignum
Ämnesordnade handlingar		F1
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1796-1935	<ul style="list-style-type: none">- Avskrift av instiftandet av Första Novemberkassan 1796.- Reglemente 1811.- Handlingar rörande Fahlbaumska jorden nr. 599, 1826 - 1837, 1923 - 1928.- Aktiebrev i gaslysningsbolaget 1860.- Handlingar rörande fastigheten Marieborg, Beteshaget Berget nr. 272, 1895, 1915, 1917, 1935. <p>Ingår i E1:1.</p>

Serierubrik		Seriesignum
Huvudböcker		G1
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1912-1966	- 1912 - 1928, inbunden. - 1929 - 1966, inbunden. Häri även G2 Kassaböcker. G4 Övriga räkenskaper.

Serierubrik		Seriesignum
Kassaböcker		G2
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1912-1935	Ingår i G1:1.

Serierubrik		Seriesignum
Verifikationer		G3
Serieanmärkning		
Serien i arkivkartong.		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
1	1931-1951	

Serierubrik		Seriesignum
Övriga räkenskaper		G4
Serieanmärkning		
Volymnummer	Tid	Anmärkning
-	1806-1944	<ul style="list-style-type: none">- Diverse fondmedelsräkenskaper 1806, 1907, 1921, 1930, 1938- 1944.- Budgetförslag 1937 - 1942, 1944. <p>Ingår i G1:1.</p>